

JAUNAIS CĒLS

AGROFIRMAS «KRASNIJ OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

VELTĪTS JUBILEJAI

KOMUNISTISKĀ SESTDIEŅAS TALKA PAR GODU LIELĀ OKTOBRĀ 70.GADADIENAI

12. septembris mūsu Dzimtēnes galvaspilsētā Maskavā bija sevišķas rīomes diena — pēc pirmrindas uzņēmumu iniciatīvas bija sarīkota Komunistiskā sestdienas talka, veltīta Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gadadienai. Revolūcijas uzvara ir ne tikai mūsu sociālistiskās valsts dzīmšanas diena, jauns pavārsiens visas pasaules strādnieku kustības vēsturē, bet tā iet caur katru, no mums sirdi. Cieši ieaudusies katrāno mums dzīvē. Un visdārgākajam notikumam mēs veltīm vislabākos darbus.

Talkas diena Maskavā noritēja augstā pacīlītībā, tai bija raksturīgs našaizlīedzīgs darbs tā īpatnējā laikā, kas ievērojama mūsu dienām — ekonomiskās atjaunotības, demokratizācijas, atklātības, paātrinājuma apstākļiem.

Sekojot šīm cildēnajam paraugam, tādas talkas rīko arī citās pilsētās, laukos. Augstais apzinīguma un patriotisma vienīns nonāk visās malās.

Mūsu republikā viens no pirmajiem maskaviešu ierosmi atbalstīja Rīgas zēku fabrikas «Aurora» kolektīvs. Izveidots republikānskais talkas sarīkošanas štābs, ko vada Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks O. Misurkins. Tādi štābi ir arī citās pilsētās un rajonos, darba kolektīvos. Veikts liels sagatavošanās darbs, lai šīs talkas dienā strādātu transports, pirmskolas bērnu iestādes, bez šaubām, arī pakalpojumu sfēras uzņēmumi. Galvenais ir uz viefām radīt tādus apstākļus, kas cilvēkus mudinātu strādāt ar pilnu atraisību, sekmētu viņu darbu un augstu rezultātu saņemšanu. Vārdu sakot, jāpanāk, lai ilvēkiem, pildot savus pienākumus, nebūtu jāskaras ar neērtībām.

Talka norit sabiedrības demokrātizācijas un plašas patstāvības apstākļos, kolektīvi paši izlems, kur un kā izlietot nepelnītos līdzekļus. Tos novirza dažadi: vieni ieskaita piecgades fonda, citi — dažādos sabiedriskajos fondos, bet vēl citi — arī sociālās sfēras attīstīšanā. Izslēgta jebkāda «pateikšana priekšā», spiediena mēģinājumi, lai pārskats izskaitītos labāk.

Komunistiskajai talkai gatavojas arī agrofirmas kolektīvs. Veikti pāsākumi, lai tā būtu raksturīga ar spriegu darbu, radot nepieciešamās rezerves, materiālu krājumus un tamēdīzīgi. Kolektīviem precīzi jāņem uzskaitē visas tā devētās šaurās vietas, jābalstās uz citu palīdzību un savstarpēji līdzīzarotu darbu.

Sarežģītos klimatiskajos apstākļos jāstrādā zemes kopējiem.

Mūsu republikas laiksaimniecība ir spiesta pastāvīgi pieskaņoties dabas kaprīzem, citiem vārdiem — līfi precīzi ievērot agrotehniskos terminus visos darbos, tos veikt noteiktā laikā un straujos tempos.

Tas ir — efektīvi izmantot katru laba laika minūti. Bet ja tas tiek nokavēts, ja darbs ievilcīs — neglābjami rodas lieli zudumi,

tie pieaug no dienas dienā. Bet lauku laudis vieni paši nereti, lai kā vēlētos, nespēj tik galā darbu sastrēguma brīžos. Un tad joti augstu tiek vērtēta palīdzība, kas nāk no malas.

Siera rūpniecības kolektīvs agrāk strādāja citās rajona saimniecībās, visur izpelnījās labas atsaукsmes par darbu. Tagad strādnieki iet talkā savai firmas saimniecībai, viņu solis kolhoza laukos ir raits. Nozīmīgs darbs ieguldīts pava-

sarī, kad uzņēmuma kolektīvs piedalījās akmeņu novākšanā un citos darbos. Arī tagad rudeni, kad saimniecībā ir iestājies pats atbildīgais darba cēliens — ražas novākšana — siera rūpniecības laudis atkal bija kopā ar kolhozniekiem: piedalījās linu plūkšanā, kūlišu siešanā. Veiksmīgi izpildīja un pārsniedza savus uzdevumus.

Attēlā: grupa darbnieku linu laukā.

Attēlā: plaši ziemas kviešu lauki nākamgad viļņos Lielajos Rumpos, kur strādāja traktorists

Bronislavs Sondors, minerālmēslu pievedējs Jāzeps Pauniņš un sējmašīnas apkalpotāja Anna Dronga.

Labakajos agrotehniskajos terminos

Tā laikā un kvalitatīvi kolhoza «Krasnij Oktjabrj» veikta ziemāju sēja. Visi lauki teicami sagatavoti graudu uzņēšanai, saņēmuši krietnu aizdaru kompostu un mineralālmēslu veidā. Saimniecībā jau divus gadus desmitus sekmīgi darbojas zinātniski pamatoata zemkopības sistēma, sakārā ar to katrā hektārā tiek iestrādāts līdz 20 tonnām organikas, mineralālmēslī saskaņā ar kartogrammām, ievērota augu secība: ziemājus sēj papuvēs, vai pēc ilggadīgajiem zālājiem. Šogad daļā platību veikts melioratīvo sistēmu kapitālais remonts.

Tur, kur, šķiet, vēl pavismēnēnē bija sējēji, kur brauca graudu iepildes mašīnu ūsoferi, tagad jau zojo sprigans zelmenis. Sevišķi skaitīti ir tie lauki, kur sēklas ieguldītas augusta pēdējās dienās un ko pārstaigāja siltie lieti.

ŠOFERU KORPUSS — PRIEKŠPULKĀ

Kravas automašīnu vadītājiem daudz darba augu gadu. Automašīnas vērtību nosaka tas, cik kilometrus tā noskrējusi. Jo vairāk — tātad, bijusi jo labāka, labāk sagatavota. Šofera darbs tiek vērtēts tonnikilometros. Ja pie stūres sēd prasmīgs un izveicīgs vadītājs, tad tiek pārvadāts daudz tonnu arī tad, ja maršruta garums nepārsniedz dažus kilometrus — laiks un glabātava. Sevišķi spriegta bija un ir šī gada rāzas novākšana. Kolhoza šoferi un citi, arī traktori, kuri norikoti kravu pārvadāšanā, ir savu uzdevumu augstumos, vienmēr turas rāzas vācēju pirmajā līnijās.

Attēlā: šoferi Viktors Kapustoks, Pāvels Iļjevs, Jākobs Sorokins, kuri strādā ar pašizkrāvējiem GAZ-53, traktorists Pāvels Pastars.

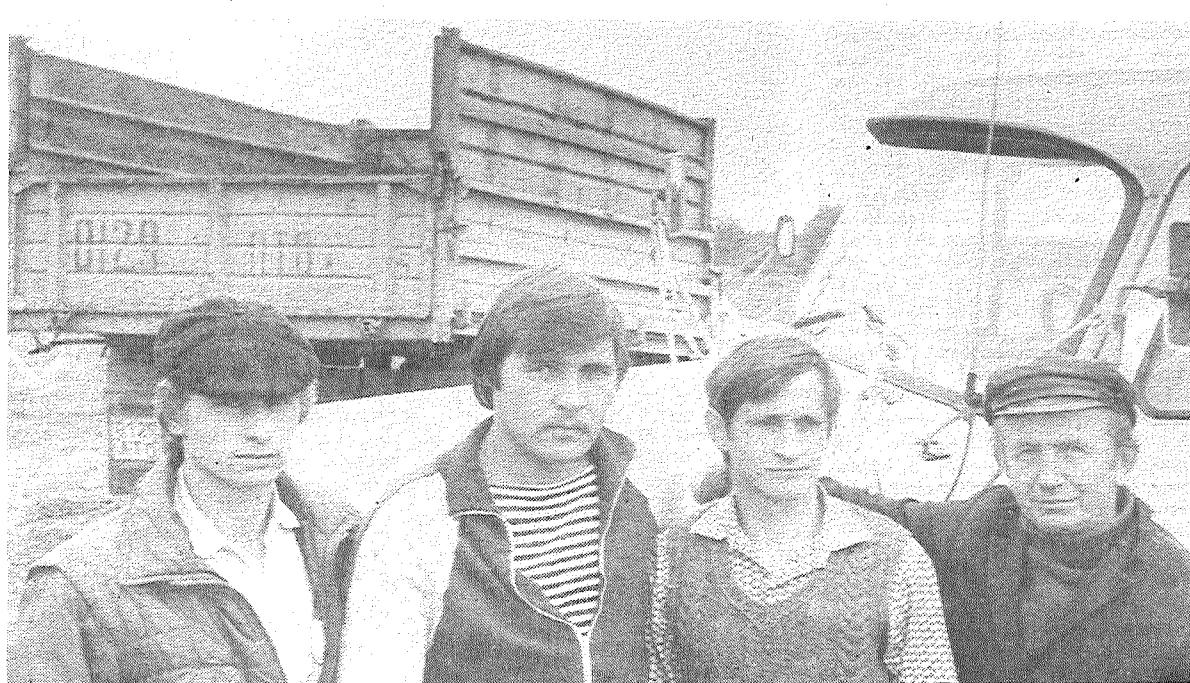
Par darbu ziemā domāt šodien

Katra paviršība tiek bargi sodīta, sevišķi tā, kuru pārbauða ziema. Ne jau veltī to dēvē par bargu eksaminētāju. Un pagājušā gada ziemas notikumi parādīja, ka sals nav brālis un ar to jokoties nevar. Labi, ka nekas pārlietu briesmīgs nenotika, bet tas jāuzskata par laimīgu sagādīšanos, ka vienā otrā reizē kādē fermā vai darba vietā varēja tikt cauri ar nepatīkšanām vien. Daba ir brīdinājusi, ka mūsu klimatiskajos apstākļos var uzņemt neparedzēti un negaidīti lieli sals, un tad jau būs par vēlu.

Tomēr pieredze liecīna, ka rudeni, kad pats laiks jau atgādina, ka jāgatavojas ziemāšanai, vēl uz nez ko ceram un lopu mītru, darbnīcu, cehu un cielu darba vietu iezīmošanu atliekam uz vēlāku laiku. Tiesa, rudeni allaž, sevišķi saimniecībā, rūpju atliku likām, lai glābtu rāzu. Graudaugi, karfupeli, saknāugi... vēl nepaspēji tikt no laukā prom, kad jau sākušas lidot «balīši mušas».

Bet laiks ir jāatrod, lai salabotu un iezīmotu logus un durvis, parāpētos par to, lai rupīja lopbarība būtu tuvāk pie rokas, lai tā tiktu nodrošināta pret piepūtnāšanu un sasalšanu, tāpat arī pakaiši. Zimai ir savu specifikā, bet no tā nedrīkst cīst darbs ne fermā, ne graudu noliktavā un darbnīcā. Var jau teikt, ka celtniekiem doti uzdevumi, un gādīt, ka tie tos izpildīs godam. Bet pērnrudē viņi tāpat strādāja fermās, laboja gridas un aizgaldus, padarīja siltumnečauri lādīgus logus un durvis, bet sals atrada, kā ielavīties daudzās lopu novērnes, un tad sākās tracis: kur nu ko nemēt, lai aizbāztu caurumu logā! Bet celtnieku vairs nebija klāt, visu nācās darīt pašiem lopkopējiem. Tad jau labāk to paveikt tagad — laikā, jo nesasteigtīgs darbs ir labāks, uz ilgāku laiku. Protams, arī celtnieki tācu zina savu remontdarbu apjomu — kāpēc tos nevar veikt savlaicīgi, kamēr lopi ganībā?

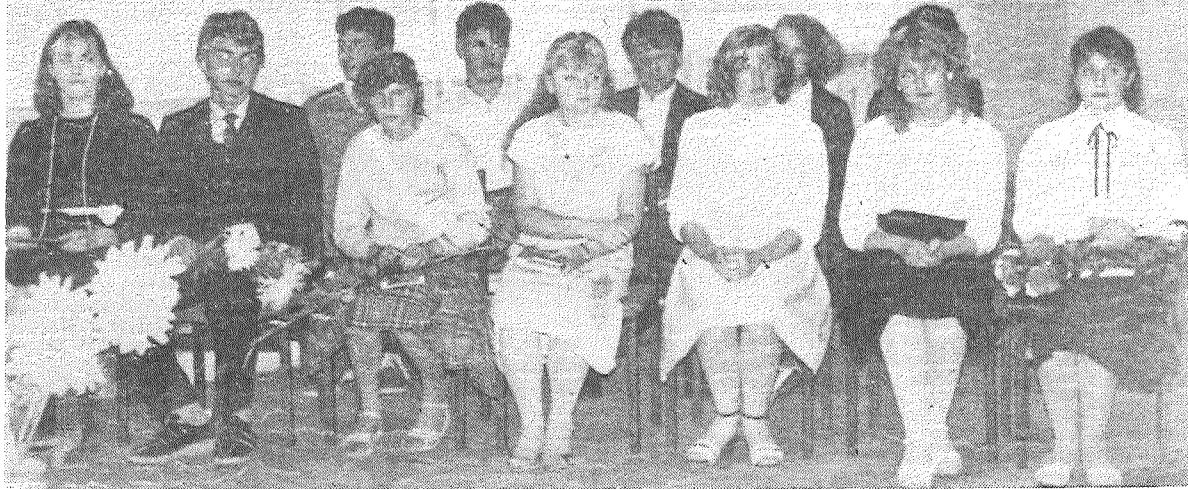
Par neērtībām un aukstumū darba vietās sūdzas strādnieces spākā presēšanas cehā linu fabriķā un ar bažām domā par ziemu. Tāpat arī citos firmas rūpniecības uzņēmumos vēl netrūkst vietu, kas nav drošas pret salā ielaušanos. Mums ir pietiekami iespēju, lai nefraucējot citu darbu norisei, nemazinot spriegumu nevienā no rāzošanas iecirkniem un objektiem, pamatīgi sagatavoties darbam ziemas apstākļos.

Padomju pases svētkos

Svinīgi un sastraukti viņi ienāk zālē, kur jau sapulcējušies ciema izpildkomitejas darbinieki, draugi, ģimēnu pārstāvji. Viņiem — goda vieta un visa uzmanība. Šodien viņi saņem savu lielo personas dokumentu, kurš apliecinā augsto piedeibu padomju pilsonībai — pasi, ar kuru jānodzīvo visu mūžu. Viņiem par godu skan mūzika, pionieri deklamē dzejojus, viņiem veltītas arī

Vladimira Majakovska vārsmas par padomju pasi. Un kopā ar šo dokumentu viņi saņem ziedus. Sešpadsmi jaunie riebiņi tiek svinīgi uzņemti padomju pilsonu sainīm, viņu pārstāves nolasa zvērestu, kurā izskan apliecinājums nekad neapdraipīt šo viessvarīgāko dokumentu. Tos saņem devīti un desmiti klašu Riebiņu un Preiļu vidusskolas audzēķi. Daudzi no viņiem jau pratuši sevi parādīt.

AR ODBIEDRĪBU DZĪVE: PĀRSKATI UN VĒLĒŠANAS

Ar nesamierinātības zīmi

Viena no svarīgākajām ražotnēm agrofirmā ir linu fabrika. Gan tādēļ, ka šis uzņēmums agrākajos gados ir strādājis ar lieliem zaudējumiem un tagad jālabo stāvoklis, gan arī tālab, ka te nonāk daudzās saimniecībās izaudzētie lini, ir vajadzīga nopietna pārkārtošanās uz darbu pa jaunam, uz efektīvāku un valstiski izdevīgāku ražošanas attīstību. Svarīgi ir panākt, lai strādnieki justos par savu uzņēmumu patiesiem saimniekiem, kurus interesēt neviens tas, cik nopelnīts, bet arī tas, kā darbu padarīt ražīgāku, kā sekot gāk un kvalitatīvāk izpildīt uzdevumus.

Linu fabrikas kolektīvs jūt laika garu, saprot dzīves izvirzītos uzdevumus, tācu atklātības, demokratizācijas, paātrinājuma principi te vēl nav devuši pietiekami spēcīgus asus. Kārtējā arodkomitejas pārskata un vēlēšanu sapulcē, kas notika šajā kolektīvā, grībejās dzīrēt skaidri un noteiktu strādnieku doto raksturojumu stāvoklim, apzinātu un principiālu nākotnes ieceru vērtējumu. Jaunās strāvas bija jūtamas, tomēr vēl kā pārāk klusas un nedrošas vēja pūsmas. Tātad, kolektīvs vēl pa tām nav atraišījies, nav tātī izjutis savu pieaugušu lomu.

Arodbijdrības biedru sanākmes ir visma veidīgākā tribīne, no kurās izteikt savas domas, dzīves vērtējumu, arodbijdrība ir autoritātīvākā sabiedriskā organizācija, ar kuru gribot vai negribot ir jārēķinās administrācijai. Tautas balss ir tas dzīves pulss, pēc kura katram jāpārbaudē savu sirdsdarbību.

Fabrikas arodorganizācijā vairāk par pusotra simta biedru, līoti daudzi no viņiem, kā pārskata ziņojumā minēja komitejas priekšsēdētāja Nadežda Filimonova, ir teicami darba darītāji, sabiedriski aktīvi darbinieki. Un tādēļ vēl jo vairāk jānožēlo, ka starp viņiem, tas ir, viņu paciesti, omulēti līdzīgi var dzīvot darba disciplīnas grāvēji, ka izveidota atīrības veicināšanas biedrība, tomēr tai vēl nav noteicošās lomas — dzeršanas draugu neatrūkst, neatrūkst arī darba kavējumu. Zīmīgi, ka ar alkoholu labprātīgi indējas un darbu kavē vieni un tie paši daži cilvēki, bet ne kolektīvs, ne biedrība nespēj izdomāt, kā ar viņiem tikt galā.

Vai šī pasivitāte, citiem vārdiem, nevēlēšanās būt par uzņēmuma saimniekiem nav par iemeslu arī tam, ka garas ir runas par trūkumiem darbā, par nekārtībām un nepilnībām cehos, bet strādnieki nevar sadūšoties un vārda tiešā nozīmē piespiest administrāciju un citus atbildīgos darbiniekus pieteikt to, kas tiem jādara. Pārskata ziņojumā tika minēts, ka arodkomiteja divdesmit reizes noturējusi savas sēdes, sadaļījusi celzīmes, spredusi citus jaūtājumus, bet par darbu un sadzīves apstākļu uzlabošanu tur netika minēts ne pušķēsts vārds. Un nu sapulcē izteikti pārējumi, ka pagājuši mēneši, kopš tam vēl citam pasākumam vajadzēja būt veiktam, bet nekas nav darīts un viss pa vecam. Joprojām nedarbojas ventilači, strādnieki elpo puteklus un maiņas beigās ir tikpat melni kā tajos senajos laikos, kad linus mītīja un kulstīja piekvēpušājās rijās. Kanalizācija aizdambējusies, pag-

rabtelpās sakrājas netīrais ūdens — to ar spaīniem jānes ārā. Tāpat nav kuri apzīvēt virsdrēbes pēc darba liefti. Tāpat...

Tie no strādniekiem, kuri runāja sapulcē, nosauca veselu virknī par visību un trūkumu, kas pēc būtības ir viegli izlabojami un novēršami, bet par ko neinteresējas ne uzņēmuma vadība, speciālisti, ne maiņu meistari. Un šie trūkumi ir un paliek līdzdarbojošos faktori lomā, sagandē kolektīva noskojušu, rada nevajadzīgas papildus grūtības.

Gatavojošies jaunajai sezonai, linu produkcijas pieņemšanai un pārstrādei, izdarīts liels darbs: uzstādīta jaunāka iekārta, nomainīti mezgli tehnoloģijās līnijās. Bet ko fasādzīz, ja mītīšanas un kultūšanas līnijā nonāk nepilnīgi izzuvuši stiebriņi, ja šķiedra uztīnas uz rotējošām daļām un pāriet ilgs laiks, kamēr atkal var atsākt darbu. Nav rezģu, ar ko nosegīt mērcēšanas tvertnes. Un tā tālāk.

Strādnieki kritizēja inženiertekhniskā dienesta neizdarību: piemēram, kopš jūnija remontē apsildes katli, tas skaitās pieņemts un derīgs darbam, tācu tvaiku neražo. Atklāts jauns cehs: spāju presēšanas, bet par strādājošo darba apstākļiem nav padomāts — te ir nemājīgi, auksti, sievietēm ar rokām jāpārīcīl smagās kīpas. Savu tiesu kritikas saņēma arī laboratorijas darbinieces, kuras nerēgulāri pārbauda stiebriņu kvalitāti pēc mērcēšanas, lai attiecīgi varētu noregulēt mītīšanas un kulstīšanas līnijas darba režīmus.

Līnijā no saimniecībām šogad ienāk labāki, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tomēr šķiedra tiem ir novājināta, to vēl vairāk pastiprina mērcēšana, bet līnija strādā ar pilnīgi apgriezeniem. Tātad, ražo brāķi.

Nav vajadzības nosaukt visus darba sluktās organizācijas piemērus, kas todien atklājās sapulcē, pakāvējos pie raksturīgākajiem, lai parādītu, ka nekādas globālās problēmas netika cilātas. Neviens no runātājiem neizteicās, ka vajadzīgas kardinālas pārmaiņas darbā, lai uzņēmums varētu strādāt normāli, tika izvirzītas minimālas prasības. Līoti pietīcīgas. Strādnieki labi zina, ka firma dienendā risina jautājumus, kas vērsti uz fabrikas kapitālo rekonstrukciju, kur jāpārvērt gan resoru barjejas, gan vecās birokrātiskās instances, rutīna un citi nesenās pagātnes mākslīgi izveidojot šķēršķi. Strādnieki tic, ka viss tiks pārvarēts un fabrika atdzīs. Tā savā tagadējā izskatā pastāv vairāk par trim desmitiem gadu — kopš 1955. gada. Bet viņi nevar samierināties ar tiem trūkumiem un par visībām, kas radušas pašu vajānēlē var tikai piekrīt Vladimira Starovoitoval un citu domām: «Ne viens pie tā, ka mums ir tādas likstas, nav vaintīgs, neviens citi mūsu vietā arī neko nelabos.»

Sapulcē piedalījās un runāja agrofirmas generāldirektors Romualds Kavinskis. Viņš atgādināja, ka tie jautājumi, kas tiek cilāti, ir jau veici un iestiektējuši. Pārāk daudz tiek trašķējots par pārkārtošanos, par strādāšanu pa jaunam, bet maz darīts. Gluži kā kad mežam uzbrāžas vējš: augšā galotnes šalc, bet

ne tikai mācībās, bet arī darbā. Piemēram, Viktors Tolstopjatovs kopā ar citiem dūsgāji strādājis kalte, Aleksandrs Turubanovs — celtniecības brigādē un citi. Sirsnīgus vēlējumus no ciema izpildkomitejas priekšsēdētājas Ainas Tumašovas un agrofirmas partijas komitejas sekretāres Zojas Agafonovas saņēma arī Vija Vana-Grīgale, Iraida Slava, Ivans Danīlovs un citi.

Afīlēs: svētku brīža gavīnieki — jaunie mūsu lielās Dzīmtenes pilsoni klausās sirsnīgajos novēlējumos, kas viņiem tiek veltīti; savu galveno dokumentu saņem Nina Orlova.

Erika DZĒŅA teksts un foto

RĪT — MEŽU DARBINIEKU DIENA

Saglabājot zaļo bagātību

Mežs kā bagātība ir nepārvērtējams. Ne tikai koksne interesē cilvēkus, kam, protams, nav mazā nozīme, bet arī citas mantas,

ko daba ar devīgu roku izbārsta pa koku aizņemtajām teritorijām — ogas, kam ir ārstnieciska vērtība, sēnes, rieksti. Bet mežs vēl ir arī zemes zāļas plaušas, mikroklimata veidojās katrā noteiktā apvidū. Mūsu zāļas zelts mums dārgs arī tādēļ, ka tas ir lieliska atpūtas vieta, kur cilvēks pēc darba atgūst spēkus, ir mājvieta daudzajiem lielajiem un sīkajiem dzīvniekiem, kuri mums ir ne tikai medību fauna, bet arī cilvēka sabledotie.

Mežu platība kolhozā aizņem ap 1880 hektāriem, bet šajā

desmitgadē, laikā no 1987. līdz 1996. gadam, tai jāpieauga līdz 2240 hektāriem. Galvenās izmantošanas cīrēm ik gadus tiek atvēlēts par 7-8 hektāriem, tātad, lai saglabātos platību bilance un arī pieaugtu, jālestāda koki līdz 1 hektāros un vairāk. Meža darbinieku un strādnieku rīcībā ir mītozāgī, viņiem paredzēts koku treilēšanas traktors TDT-55 «Oņēžec», darbu veikšanai tiek apgādāti ar transportu. Plašākos un atbilstīgākos pasākumos pastāvīgajiem strādniekiem talkā iet arī citi kolhoznieki, skolu jaunie. Sveicot saimniecības mežu darbinieku kolektīvu vīpu profesijas svētkos, novēlam arī turpmāk neizsīkstošu enerģiju!

Aizsteigušies gadu desmiti, kopš pamati likti linu fabrikai. Daudz ūdens pa šo laiku aiztečējis Preiļupē, pie kurās izvietota šī uzņēmuma teritorija, daudz strādnieku un inženiertekhnisko darbinieku pārmaiņīties šajos gados, bet ir arī tādi, kuri palikuši un strādā vēl šobaldien. Viņi atceras, ar ko rūpīca sākās, kur tika likti pirmie pamati ēkām, kad iestākās un pabeigta paša fabrikas korpusa celtniecība, pārdzīvojuši dažādās grūtības un, par spīti visam, palikuši. Viņu vidū tie, kuriem drīz pārmaiņīties skaitīties par pensionāriem, ir arī tie, kuri jau sasniegusi šo godu, bet no fabrikas prom nav spēruši ne soli.

Citos cehos ir savi darba veterāni. Siem pieredzējušajiem strādniekiem prasa padomu, uztic tādus darbus, kas prasa lielu rūpību un precīzitāti, iemantotu arī ilgā darba pieredzi. Par to vienēvelta lielu uzmanību, parāda cienītā.

Afīlē: T. Trifonovs, J. Nikolajeva un F. Ivanova pie savu ceha.

Labu slavu saimniecībā iemantojis Riebiņu fermas kolektīvs. Tam uzcītēja jaunlopu aprūpe — gan ganāmpulka atrašanai audzējamās Latvijas brūno govju teles, gan arī nobarojamie jaunlopi. Kā vieni, tā otrs aug un attīstās atbilstoši prasībām, tiek nodrošināti augsti dzīvsvara piēaugumi diennaktī. Tas tālab, ka

lopkopējas ir sastrādājušās, feicami pilda savus pienākumus, speciālistu norādījumus. Vienām nevajaga brigadiera pamudinājumu un atgādinājumu — pašas ar visu lieliski tiek galā, ja fermas brigadiera kādu brīdi nav uz vietas. Visu nosaka gadu gaitā iekrātās iemānas un lielais čaklums. Telišu labsajūta un attīstība

vasaras mēnešos atkarīga arī no gana — viņš ir uzdevumu augstums.

Attēlā: lopkopējas Juzefa Pūševa, Irīna Mičule, Pelageja Šenkova, Nadežda Zabalujeva, Jelena Jerofejeva, fermas brigadieris Vasilijs Čvečkovs un gāns Fahraddins Mustafajevs.

Iai ražotu vairāk sierōšanai noderīga piena, līdz ar to izvēršas cīņa par olbaltumvielām bagātāka produkta ieguvī.

Gādība par kvalitātes uzlabošanu saimniecības mērogā vislielākā ir Zaseku fermā. Te, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, piena tauku saturs palielināts par 0,33 procentiem, bija 3,78, tagad ir jau 4,12 procenti. Aizupiešu lielfermā pērn bija augstākais šis rādītājs — 3,89 procenti, šogad ir 4,06 procenti — par 0,17 cēlēs. Par 0,15 procentiem piens freknāks kļuvis Leinišķu fermā — no 3,7 pieaudzis līdz 3,85 procentiem. Par vienādu rezultātu — 0,14 procentiem — pakāpūsās divas fermas — Baibu (no 3,76 līdz 3,9 procentiem) un Zabegu (no 3,74 līdz 3,88 procentiem). Lielfermā «Progress» visās grupās šis kāpums ir 0,06 procenti (no 3,78 līdz 3,84 procentiem), un Duntiškos — 0,03 — no 3,85 līdz 3,88 procentiem.

Juris KAUŠA

Piens kļuvis treknāks

Ar Darba Sarkanā Karoga vedeni apbalvotajā kolhozā «Krasnij Oktjabrjs» ir trīs fermas, kur izvietoti pa trim govju grupām — Zabegi, Leinišķi un Duntišķi, divās novietēšanas — pa četrām grupām: Baibās un Zasekos, divas lielfermas — Aizupieši un «Progress». Jaunākajā un modernākajā fermā — «Progress» — savukārt atsevišķi tiek izdalītas trīs grupas pa 25 govīm un astoņas — pa 50-55 govīm. Lielfermā Aizupiešis ir astoņas grupas, kārtojot slaucējai uzcītētā līdz pussimtam govju. Pa 45 govīm vidēji ir Baibu un Zaseku fermu slaucējām, bet pārejo — «mazo fermu» — līdz 30 govīm. Saimniecībā tur gan melnrābābās govīs, gan arī Latvijas brūnās produktīvi netiek daļīt atsevišķi, kaut gan melnrābājām izslaukumi ir lielāki. Taču tām vajadzīga lielāka aprūpe, lielāka uzmanība, vairāk darba. Saimniecības pieredze liecina, ka arī vietējās, bet izkoptās Latvijas brūnās šķirnes govīs neko daudz

piena devībā neatpaliek no importa govīm. Kā jau minēts, pēc skaita vienādas ir Aizupiešu lielfermas un «Progress-2» novietētu grupas, pirmajā ir ap 390 govīm, otrajā — 430. Aizupiešos vidēji no vienas govīs šā gada astoņas mēnešos iegūts pa 3638 kilogrami, pieaugums, salīdzinot ar 1986. gadu ir 47 kilogrami, «Progress-2» attiecīgi 4030 un 162 kilogrami. Līdzīgi varētu salīdzināt arī citas novietēšanas.

Saskaņā ar šī gada dažām īpātnībām (govju pārgrupēšanai, vēlā atnešanai, ganāmpulkā atvelešanai pasākumi u.c.) izslaukumi dažās grupās samazinājušies, cītūr pieauga, bet ne strauji. Taču viens ir kopīgs visām novietēnēm — audzis tauku saturs pienā. Tā ir laba pazīme, liecina, ka arī slaucēju kolektīvs uzsācis pārkāršanos, vairāk uzmanības veltīt kvalitātei, bet lieki nedzenas pēc kvantitatīves.

Reizē ar citām rajona saimniecībām, kolhozā piedalās pasākumā,

varenī koki, un uz Gaujas pusē pie šī kapa ir plāksne ar iegravētu uzrakstu: Turaidas Roze 1601-1620. Zviedri no Igaunijas puses Vidzemē ielauzās 1600. gadā karā ar Poliju; katra no šīm valstīm centās sagrabt vairāk zemu pie Baltijas jūras. Bet Rīgu karala Gustava II Ādolfa vadībā ieņemā tikai 1621. gadā. Un tā gandrīz simts gadu Vidzeme bija Zviedrijas kolonija.

Kādēj no senākām dziesmām figurē arī polu jaunā virsnieka vārds. Bet tas neverāja būt, jo ap šo laiku īpašumi starp karojājām pusēm — Poliju un Zviedriju jau bija sadalīti: Zviedrija patrēja Vidzemi, kas vēlāk kļuva par tās «maizes kleti», bet Polija — Latgali. Varbūt tas ir pavedinājis uz domu, ka dzīvē nemaz tādas Maijas nav bijis, ka tā ir tikai skaista legenda. Lai, ar to vien jau pietiktū, lai šī teiksmīnā meiteine dzīvoju. Mūsu senču sacērētājās dainās allaž cildināta tira, godīga un uzticīga mīlestība.

Bet ir arī dokumenti, kas apliecinā Turaidas Maijas eksistēšanu: 1620. gada tiesas sēdes protokolā par Maijas jeb Turaidas Rozes tragisko bojāeo minēts, ka iepriekšējā, tātad 1619. gadā, Turaidā no jauna uzcelta baznīca — neliela pēc izmēriem, tālab dāvēta par kapelu. Pēc aprakstiem — stipri, līdzīga tagadējās pastāvījai. Taču par tagadējās baznīcas celtniecību, pie kurās atradas Rozes kaps, zināms, ka celtniečības organizētās bijis Daniels Merkels — kvēlā latviešu zemnieku aizstāvja Garība Merkela tēvs, cēluši vietējie zemnieki un tāpēc pieskaitīma taufas celtniektai.

A. MEŽMALIS
Attēlos: pie Gūtmaņa alas, pa labi nedaudz tālāk sākas kāpnu sistēma, kas uzved augstā kalnā. Pa tām kāpsts pirms daudziem gadiem jautrā klasses biedru barā, kā sodien to dara cīti. skolu audzēknji, kāpsts arī vēlāk un šķiet, ka šī stāvā taka augup ir tikpat nemainīga kā sīrim Gūtmaņa ala, pie kurās tāpat var nofotografēties, nopirkfētā suvenīru; Turaidas Rozes kaps ēnā zem simtgadīgiem kokiem — arī uz šejieni atved jaunības dienu un brieduma, gadu takas.

Tādā ir šī jaukā legenda par skaisto mīlestību, par meiteņu neuzveicamo uzcītēbu. To neskaitāmas reizes ir dzirdējuši visi, kas pabijuši Gaujas senlejā pie Gūtmaņa alas, vai kalnā pie Turaidas baznīcas, kur ir Turaidas Rozes kaps, jau daudzas pauzdes pirms mums un dzīrēs vēl arī pēc mums, ir sacerētas dziesmas par šo pašaizlīdzīgo mīlestību.

Turaidas Rozes kaps ir plašs paugstinājums, izlikts ar tēstiem akmens bluķiem, virsū saauguši

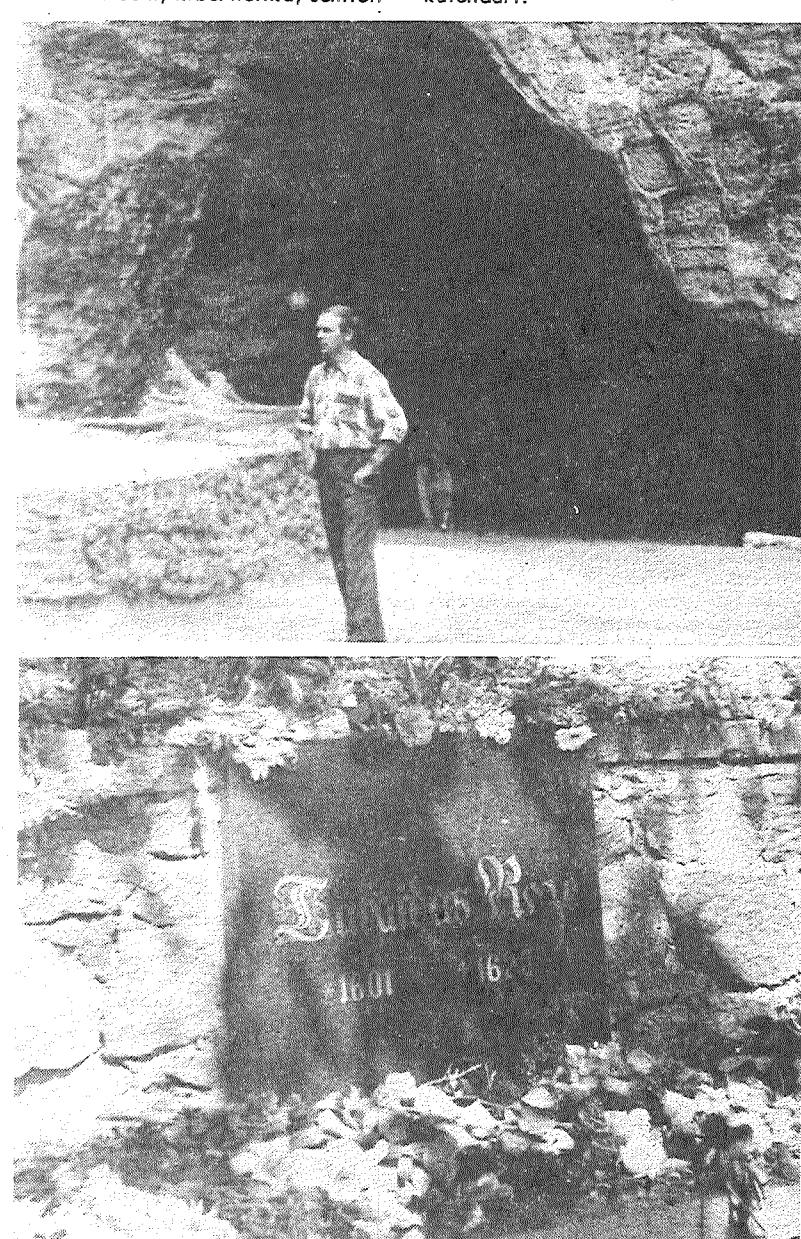
PIEDĀVĀ «GRĀMATA PA PASTU»

Daudziem mūsu agrofirmas darbiniekam mājās ir bibliotēkas, tās nemītīgi paplašinās. Bet ne vienmēr un ne tik viegli var tikt pie labas un interesantas grāmatas, jo ne vienmēr ir iespēja gadīties pilsetā, kad veikalā tā parādījusies. Un te lieti nodar grāmatīcas «Grāmata pa pastu» pakalpojumi. Tā darbojas jau kriētņu laiku, un daudzi labi zina adresi Rīgā, Kvēles ielā 15. Lai saņemtu iepatikus grāmatu, pieteik izgriezt no laikraksta «Cīņa» kuponu, kad tas tur parādās, uz aizsūtītā, atzīmējot vajadzīgo eksemplāru skaitu.

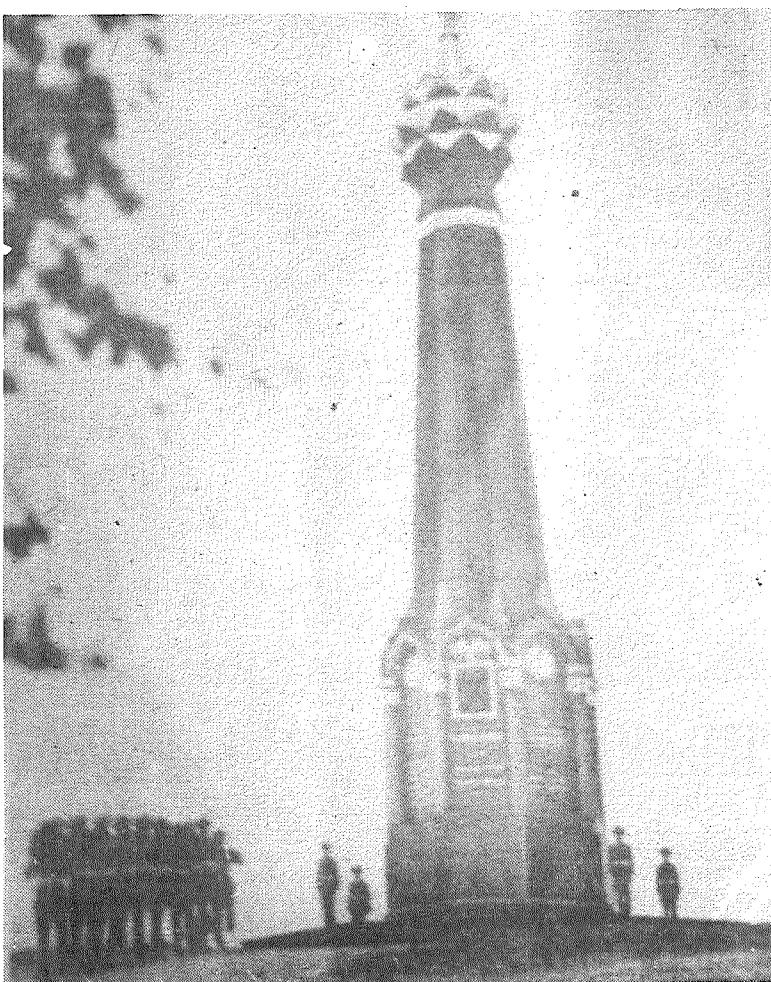
Mūsu rīcībā ir grāmatīcas atsūtītie izdevniecību «Zinātne» un «Liesma» tematiskie plāni grāmatu izdošanai 1988. gadā, pēc tiem iespējams pieteikt daudz interesantu izdevumu, ko ar uzliktu pēcmaksu grāmatītācībā piegādās uz vietējo pastu.

Sevišķi bagāts un iepriecinošs ir izdevniecības «Zinātne» plāns. Tajā ietvertas grāmatas par dialektiskā un vēsturiskā materiālisma jautājumiem, vēsturi (piemēram, ilustrēts izdevums «Latvijas PSR Vēstures un kulturas pieminekļu aizsardzība un izmantošana» un citas grāmatas), arheoloģiju (piemēram, no S. Čatezīša grāmatas «Balti un ārieši. Vēsture» uzziņās, par baltu dainu radniecību ar senās Indijas vēdām). Tāpat izdevniecība laido klajā grāmatas par ekonomiku, demogrāfiju, sociālistisko sacensību, padomju varas nodibināšanu Latvijā, L. Siķoruka «Fizika mazajiem» un daudzas citas.

Tiek piedāvāti mūzikas izdevumi, kalendāri.

Galvenais monuments

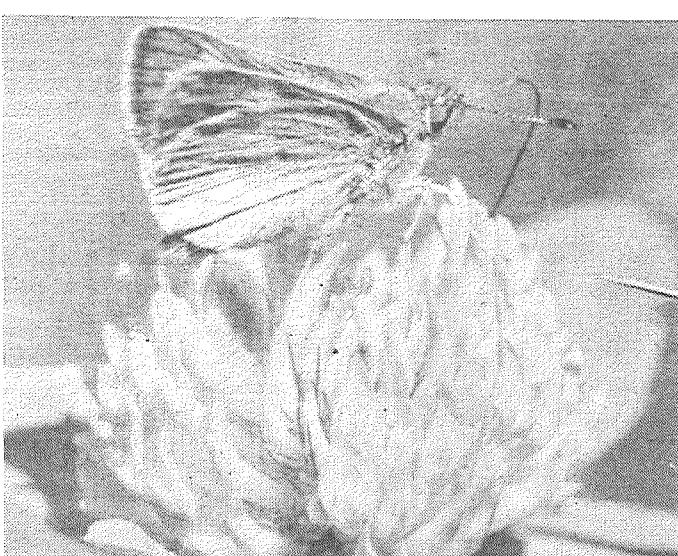
Tāds tagad izskatās Borodinas kaujas Galvenais monuments, kas atklāts gadadienās svītībās 6. septembrī (par celtniecību rakstījām 25. jūlijā).

Ari Latvijā ir «Zvaigžnu nams»

Divstāvu namu, kas atrodas Fridriha Canderā ielā, 1, šī gadsimta sākumā nopirka ārsts Artūrs Canders. Toreiz šo ielu Pārdaugavā sauca par Bārtas ielu. Māja bija vienstāvu, pie tās pļetās dārzs. Doktors pats izgatavoja projektu un pēc tam tika uzņemts otrs stāvs. Šajā namā piedzima ievērojams zinātnieks, rakšu tehnikas pionieris, kura vārds uz mūžiem iegājis par domju kosmonautikas vēsturē. Dārzs

pie mājas bija pirmsāk poligona, kurā nākošais zinātnieks izdarīja savus izmēģinājumus.

Nepat nesen, 10. septembrī, durvis vēra Latvijas PSR Vēstures muzejā. Rīgas filiāle Fridriha Canderā memoriālais muzejs. Zālē novietots viena no F. Canderā ieteiktā kosmiskā kuģa variantiem modelis, kā arī daudz citu eksponātu, zinātniekai personiskās lietas.

Vajadzīgs tikai entuziasts, aizraušanās atradīsies

Visos laikrakstos — republikas un rajonu — plaši tiek reklamēti fotoaparāti, izceļot to labās īpašības. Tiešam, laba fotokamera ar maināmiem objektīviem un uzliekamajiem rīnkiem ir joti interesants riks, ar ko paderīt aizraujošu atpūtu. Materiālie ieguldījumi par kameras ar parasto objektīvu, teleobjektīvu un platlenķa objektīvu, kā arī uzliekamo rīnku iegādei nav mazie, bet tie atdodas ar morālo gandariju, ko saņem par izdevušos attēlu.

Ne mazāk interesantas par īstām ir fotomedības, kad apārātam uzlikts teleobjektīvs — ar mieru un pacietību mājas var pārnest ne mazumu interesantu trofeju, ko draugi un paziņas aprīņos pat vairāk par krāšņiem rāgiem. Un kādus interesantus atklājumus sagādā tā sauktās fotomakromedības — ielūkošanās kukaiju pasaulē. Tam vajadzīgi maināmie rīnki un arī daudz pacietības.

Šie darbi pieder Boleslavam Kivleniekam. Vai nav skaidri? Uz viena un tā paša zieda pamieloties ierodas tauzenis un kamene. Māki tikai gaidīt un uzvert īsto momentu, kad nospiest fotoaparāta slēdzi. Un mirklis no milzīgās, apkārt kūsājošas dzīves ir tavs.

B. Kivlenieks mūsu agrofirmā ir aktīvs sportists, labi veic savus darba uzdevumus, bet šīs klusās un nevienai dzīvai būtnei ļaunu nenodarošās medības ir skaists viņa valasprieks.

Ventīlatorš 7

PAGALMS UN... AIZPAGALME

Pagalms ir mājas un visu, kas tajā mīt, dzīves spogulis. Ja sapostis un sakārtojis — tad, cepuri nost! Bet savādākos gadījumos... Šoreiz fālu neiesim, paventilēsim še pat linu fabrikas pagalmu un to, kas aiz tā. Tātad — aizpagalme!

Pievērsīsim acis uz to, ka te gar ceļa malu stāv oglu kaudzes, ka šur tur pie ražošanas ēkām mētājas lūžņi, materiāli. Tādas mantas var redzēt arī pie cītiem uzņēmumiem Preiļos — kāpēc lai fabrika ar sakopību, sacīsim, ja tāda būtu, durtos acis uz kopīgā fonu?

Lai tas paliek pagādām. Ventīlatorš devās pāri pagālmam, tieši uz aizpagalmi, jo tur redzēja ko interesanti. Teritorijas pašā nomalē rudens lietū rēgojas pā pusei izjauktā stīarpa. Daja stiebriņu paņemēja, bet pārējie atstāti dieva, tas ir, rūdens nokrišņu ziņā.

Stībri vēl izskatā balti — nav gauži samērījuši. Ventīlatorš paņema šķipsnu un paburzīja — vēl jau šķiedra arī netrūkst pušu. Acīmredzot, izvirzīts uzdevums, lai tas notiktu — kļūtu nederīga. Kā tie statīni, kas ieauguši nezālēs: tur pat pakulās vairs neiznāk. Vieni vēl spītīgi turas stateniski, bet citi jau becēri guļ uz zemes.

— Kas tad ir šie linu stībri aizpagalmē? — pats sev prasa Ventīlatorš un atbild: — Bezsaīniecī-

kuma izcils paraugs. Tie izmaksājuši barigu naudu. Saīniecībā iegādājās sēklas, tās kārtīja zemē, kopa un audzēja sējumus, novāca un gatavoja pārstrādei, ražu veda uz fabriku. Cik tur netika ieguldīts rūpju, cik līdzekļu. Daļu valsts atlīdzināja, samaksājot par piegādāto daudzumu. Bet kas var apmaksāt morālos zaudējumus, kad linkopji, tagad vedot jauno ražu, raugās uz šo aīnavu?

Bet tas vēl nav viss. Savu darbu ieguldījuši arī linu fabrikas strādnieki. Viņi taču Ķrāva un veidoja stīrpu, viņi mērcēja un izveda ap-

zāvēties stībriņus, katru kūlīti stādīja rindā pie ciemiem. Un tas viss ir vējā. Kā vieniem diendienā, ejot savās gaitās pa fabrikas lielo pagālmu, skatīties uz šo postu aīnavu?

Ventīlatorš velti laužā galvu, kas pie tā vainīgs. Kā vienmēr tādos gadījumos galī ir noslēpti ūdeni (to var izdarīt arī tajā, kas līst no debesīm), tomēr viņš vēl cer saņemt atbildi, kad šajā aizpagalmē būs ieiesta kārtība, novākti bezsaīniecīskuma pieminekļi, lai nešokē saīniecību šoferus un ekspeditori, kuri ierodas ar jaunām kravām.

A. PIKTAIS

STOP, ATBRAUCĀM!

No maniem autobusu satiksmes piedzīvojumiem

Sēžu tā viendien reisa autobusā. Kā parasti. Cīlveki nāk un iepem viesas, bars jaunu meiteņu ekstravagāntos fēros ar eziņiem uz galvinām un savādām atstātēm pār blūzīšu apkaklēm izspurdz pār gados večāku cilvēku roku apāšām un manīgi aizņem sēdvietas, beī vecas tantīnas paliek stāvot. Vārdu sakot, viss rit pa parastām sledēm.

Labi iekārtojušās sēdekļos, ieņēmušas ērtākas pozas, meiteņes sāk savas valodas. Tīk skāji, it kā ne tikai autobusā, bet visā plašā apkārtnē būtu vienīgās vien. Un pēc katra vārda atskan smieklu šaltis.

... — tad nu dodieties līdz Zeimuiļiem, tur pāris pieturas uz Zarjas pusi — mēs gaidīsim Hi-hi-hi!

— Vai šie arī būs? Hi-hi-hā!

— Gaidi! Vai tur vismaz kāds viens kniebējs ir? Hi-hi-hol!

— Būs kā toreiz. Hihihil! Šīs vēl

grib padarboties, bet šī — ar joni drēbes nost! Hi-hi-hū!

Un tādā garā tā tālāk. Šo mējošānu dzirdot, gribas ātrāk tikt ūdeni un nomazgāties. Un kļūst skaidrs, ka šīs spožās drēbes viņām mazgā mamma, pašas prot tīkai trāpīt.

Kāpēc nenorāt, kāpēc neizrādīt?

Klausies tālāk. Ar to norāšanu ir tā, ka kaunu vien vari piedzīvot. Saņemši tik izmeklētu prečsparu, ka ausis tvīks un nebūsi laimīgs, bildis vārdu.

Vakarpusē Preiļu virzienā braucēji puiši. Viņiem ir jāautri un skaidrās dzīrādījumu, turpināt.

— Sirmais gāja tur un darīja šīto, teicā un izgrozījās šītā. Sirmais tāds un šāds — tas tīk ir zēns!

Pēc kāriem diviem trim vārdiem skan homēriski smieklī, katrs teicējs pastiprināts ar sulīgu epitetu.

Un kāda no pasažierēm neiztur:

— Ko ālējaties kā mežoņi? Vai jūs skolā tā māca?

Pusaudži no negaidītā norājiena uz mirkli apklust. Autobusā iestājas klusums: nu ies vajā — paklu-

sām sprīz pieredzējušākie braucēji. Bet laikam par tuvu pilsēta un jākāpj laukā, vēl nav viss izstāstīt par Sirmā pagājieniem, pusaudži nelielas dzīrāt aizrādījumu, turpinā vēl skājāk par iepriekšējo. Rājējās balss izskanējusi tuksnesi.

Bet ne vienmēr viss tik labi beidzas. Kāds sadzēries pusaudžis,

norāts par valīgo uzešanos, rāva vājā tādas neķītro vārdu tirādes, ka aizrādījās (cītā reizē un citā autobusā) seja sākumā nobālēja, vēlāk palika sarkano plankumos. Tad cīnās devās cīti. Pusaudžis vēl vairāk ie-karsa. Brīnumi, kur tīk jaunos gados var samazinēties tik daudz necenzējamu vārdu un izteicienu!

Tīk palūgti šoferim apturēt autobusu un smirdīgo lamuvārdu mucu izsēdināt. Lai pāris desmit kilometrus līdz pilsētai paitet kājām, varbūt ko iemācīties.

Un vai nebūtu tāpat jāpalīdz atvēsināt galvas šiem ciemiem akcelerātiem, kuri dauzās pa autobusiem. Viens pār baru nav karotājs, bet ja to dara visi, tad sekmes ir. Pēc tam tīkai gribas nomazgāt rokas.

Benedikts KAULACI

APSVEIKUMI

Dārgie MĀRĪTE VALAINE un ALBERT PLONI!

Šī var būt skaistākā no dienām, Kas mūžā bijušas un būs, Kad divas upes satek vienā, Un vienā straumē tālāk plūst.

Z. Purvs

Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» administrācija, partijas un komjaunaunes komitejas sveic Jūs, kopīgo dzīves ceļu uzsākot.

Lai gadi iet, to kustību mums nav lemts apstādināt, taču dzīvesprieku un gara možumu mēs ilgi varam saglabāt.

Cienījam LEONTINA ZNOTIŅA!

Sirsīgi sveicam Jūs lielajā jubilejā — dzīves 50 gados!

Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» administrācija, partijas, arī biedrību komitejas.

LĪDZJŪTĪBA

Tēva mīlestība gaišā, labā
Uz mūžiem sirdi saglabāsies.

A. Nikitins

Izsakām dziļu līdzjūtību Natālijai Ūsānei sakarā ar tēvu

naņī. Agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» administrācija un sabiedriskās organizācijas

Redaktors A. RĀCĀNS

LĀSTĀJ, NEAIZMIRSTI, KA LĪDZ PARAKSTĪŠANAS UZ «JAUNO CELU» NOSLEGUMAM ATLIKUSĀS 42 DIENAS.